

(La séance publique est ouverte à 14.06 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, Président | Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

Mme Sam Tanson, Ministre | Nee, Här President.

2. 8054 – Projet de loi portant modification de l'article 80 de la loi du 8 juin 1999

a) sur le budget, la comptabilité et la trésorerie de l'État ;

b) portant modification de la loi du 10 mars 1969 portant institution d'une inspection générale des finances ;

c) portant modification de la loi modifiée du 16 août 1966 portant organisation des cadres de la trésorerie de l'État, de la caisse générale de l'État et du service du contrôle de la comptabilité des communes et de certains établissements publics

M. Fernand Etgen, Président | Den éischte Punkt vum Ordre du jour vun de Mëtten ass de Projet de loi 8054, eng Ofännerung vum Artikel 80 vum Gesetz iwwert de Budget, d'Kontabilität an d'Trésorerie vum Staat. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Laurent Mosar, den Här Yves Cruchten, d'Madamm Josée Lorsché, den Här Fernand Kartheiser an den Här Sven Clement. An d'Wuert huet elo den Här André Bauler als Rapporteur vun dësem Projet de loi. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. André Bauler (DP), rapporteur | Merci, Här President. Här President, léif alleguer, Dir sidd et gewinnt, normalerweis setzt d'Finanz- a Budgetskommissioun sech mat Direktiven a Reglementer um europäeschen Niveau ausernee. Haut dierf ech Iech dann e Gesetzesprojet virstellen, dee weeder dat eent nach dat anert betrëfft, wou et weeder ëm dat eent nach ëm dat anert geet. Et dréit sech dës Kéier alles ëm eis Verfassung.

Et gouf jo eng Ännerung vun der Verfassung, der Constitution, betreffend och d'Staatsfinanze gestëmmt. Am Artikel 99 vun der Constitution gëtt e Gesetz ernimmt, eng sougenannt „loi générale“, déi deementspreechend ugepasst muss ginn. Am Fong kënnst just en Adjektiv derbäi, mee dat ass net onweesentlech.

Loosst eis awer vu vir ufänken. Den Artikel 99 vun der Verfassung erkläert, a wéi enge Fäll de législative Pouvoir – dat ass d'Chambre, dat si mir – a puncto Staatsfinanzen agräife muss. Dat ass de Fall bei grësseren Transaktiounen, déi d'Chamber guttheesche muss.

D'Verfassung gesäit vir, dass esou Transaktiounen ëmmer vun enger „loi spéciale“ mussen autoriséiert ginn, ausser wann esou eng Transaktioun ënnert engem bestëmmte Montant läit, deen am Gesetz festgehalten ass.

Bis elo gouf hei awer just vun Immobilie geschwat, „propriétés mobilières“ ware vun dëse Reegelen awer net beträff. Mat der Verfassungsrevisioun gëtt dat geännert, da ginn déi zwou Besëtzkategorië betruuecht an ënnerscheet. Vu datt d'Verfassung just d'Prinzipie festhält a fir de Rescht op e generell Gesetz verweist, muss dat Gesetz, dee legislative Kader also elo geännert ginn.

Dat Gesetz gouf den 8. Juni 1999 gestëmmt an hei geet et ëm de Budget, d'Kontabilität an den Tresor.

An dësem Text muss elo dräimol d'Wuert „mobilières“ derbäigesat ginn an dann ass dësen Text erëm am Aklang mat der neier Verfassung. De Gesetzesprojet Nummer 8054, deen de 27. Juli deposéiert gouf, mécht genau dat.

Et ass awer och wichteg ze ënnersträichen, dass de Staatsrot a sengem Avis vum 6. Juni 2012 gefrot hat, dass dee Begrëff „mobilier“ oder de „Besëtzt mobilier“ och vum Artikel 99 vun der Verfassung misst ofgedeckt sinn. De Staatsrot huet dat deemools doduerch begrënnert, dass déi relativ Wichtegkeet vun deem Besëtzt, dem mobiliere Besëtzt, haut vill méi héich ass, wéi dat nach am 19. Joerhonnert de Fall war, wéi d'Land seng éischt Verfassunge kritt huet.

Vu datt am Kader vun der Verfassungsreform keng nei Definition vum Begrëff „propriété mobilière“ geliwwert gouf, ass déi zivilrechtlech Definition a priori hei applikabel. An der Praxis betrëfft dat beim Staat virun allem Aktien, also Bedeeligungen, Participatiounen an Entreprises.

An der Kommissioun war nach gefrot ginn, ob dës Reegelung och fir d'Opérations de trésorerie gëllt. Et gouf säitens dem Finanzministère zu Protokoll ginn, dass mir jo mat dësem Gesetzesprojet den Artikel 80 vum 1999er Gesetz änneren, dee Budgetsengagementer viséiert.

D'Opérations de trésorerie sinn op enger anerer Plaz am Gesetz, nämlech am Artikel 93, virgesinn. An deem Fall geet et ëm kuerz- a mëttelfristeg Placements, dat heescht, Liquiditéiten, déi zäitweilleg, temporaire, geparkt ginn. Dat si keng Budgetsoperationen, also keng Engagementer vum Staat am Sënn vum Artikel 99 vun der Constitution, mee reng Trésorerieoperationen, an déi si vum Prinzip hier risikolos a kapitalgarantéiert. Duerfir mussen déi dann och net separat duerch eng zousätzlech Loi spéciale autoriséiert ginn. All d'Membere vun der Finanzkommissioun hunn dës Erklärung zur Kenntnis geholl.

D'Finanz- a Budgetskommissioun krut eng Rei Avisen zum Gesetzesprojet. De Staatsrot an d'Chambre de Commerce hunn drun erënnert, dass d'Akraafttriede vun dësem Gesetz, also d'Entrée en vigueur vun der Verfassungsrevisioun a vum Gesetzesprojet mussen alignéiert sinn, soss géif e Vide juridique entstoen, soss géif een dee schaffen. Doropshin huet d'Kommissioun en Amendement proposéiert, soudatt d'Akraafttriede vum Gesetzesprojet de selwechten Dag ass wéi d'Entrée en vigueur vun der Verfassungsrevisioun.

An hiren zousätzlechen Avisen hunn de Staatsrot an d'Chambre de Commerce dësen Amendement dann och begrësst. D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet sech mam Gesetzesprojet d'accord gewisen. D'Staatsbeamtekummer huet just eng legischesch Remark gemaach. Fir d'Detailer verweisen ech op déi respektiv Avisen.

Voilà! Dat war et dann och scho fir dësen éischter méi aussergewöhnleche Cofibu-Projet, dee sech eeben an de Kontext vun der reviséierter Verfassung aschreift.

Ech soen op dëser Plaz der Madamm Yuriko Backes, der Madamm Finanzministesch, an hire Beamten aus dem Ministère Merci fir all déi Erklärungen, déi mer an der zoustänneger Kommissioun kritt hunn zu dësem Projet. D'DP-Fraktioun gëtt dann och heimadder den Accord zu dësem Text.

Villmools merci fir d'Nolauschteren a merci fir Är Opmierksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools och dem Här Rapporteur André Bauler.

Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Laurent Mosar ageschriwwen. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Laurent Mosar (CSV) | Merci dem Rapporteur an dem Rapport. Si waren, wéi mer dat vun hinne gewinnt sinn, perfekt. Mir bleift weider soss näischt ze soen, wéi den Accord vu menger Fraktioun ze bréngen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Mosar. An dann ass et um honorabelen Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Här President. Mir geet et genau d'selwecht wéi dem Här Mosar. Ech soen dem Här Bauler villmools Merci fir säi gudden a komplette Rapport an ech ginn den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Cruchten. An d'Wuert geet weider un d'Madamm Josée Lorsché.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Villmools merci. Mir geet et d'selwecht wéi dem Här Cruchten an dem Här Mosar.

(Hilarité)

Mir soen dem Änder Bauler Merci fir säi Rapport a ginn den Accord.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, ech soen Iech Merci. Meng Ried ass genee duebel esou laang wéi déi vu menge Virriedner, well ech wollt nach e Saz derbäisoen. Natierlech fir d'éischt dem Här Bauler e grouse Merci fir de Rapport. Mee dee Saz, deen ech wollt derbäisoen, betrëfft d'Verfassungsrevisioun, ...

(Exclamations et interruptions)

... well wéi d'Kollegen heibannen et wëssen, hu mir vill Kritik un där Verfassungsrevisioun gehat an hu se och nach ëmmer a wäerte se nach laang hunn. Awer dat heiten ass e Punkt, dee mir voll ënnerstëtzen. Dat muss een och soen, dass an där reviséierter Verfassung eng Rei vun Dispositiounen stinn, déi mir voll matdroen. Dat heiten ass eng vun deenen a bei aller Kritik, déi mer hunn, hätte mer dat hei also op jidde Fall mat ënnerstëtzt.

An dofir e grouse Merci an och den Accord vun der ADR. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Et hunn haut méi Deputéierter zu deem Projet geschwat, wéi Wieder an deem Text geännert ginn. Duerfir e grouse Merci un den André Bauler, fir dat eent Wuert, dat mer u sech bäisetzen, esou didaktesch erkläert ze hunn, souwuel am mëndleche wéi am schrëftleche Rapport. An ech ginn den Accord vun de Piraten.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Finanzministesch Yuriko Backes.

Prise de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre des Finances | Här President, Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, ech soen dem Här Bauler e grouse Merci fir säi Rapport. En huet all d'Erklärunge perfekt ginn. Dozou gëtt et effektiv net ganz vill bäizedroen. Trotzdeem, wat mer hei maachen ass wichteg! Mir setzen ee Wuert, oder dräimol ee Wuert derbäi: „mobilier“, dat an den Artikel 80 vum 1999er Gesetz. Mir maachen dat, fir d'Gesetz

mam Artikel 99 vun der neier Verfassung ze alignéieren. Dat ass wichteg.

Wann dëse Projet dann a Kraaft trëtt, muss ab da fir all Kaf an och fir all Verkaf duerch de Staat och fir Biens mobiliers an net just fir Biens immobiliers eng Loi spéciale gemaach ginn, wann dann eeben de Montant vun der Transaktioun iwwer 40 Milliounen Euro läit. Hei gëtt eng Kohärenz hiergestallt tëscht der neier Verfassung an der entsprecherender Loi d'exécution. An deem Sënn trëtt dann dëst Gesetz zesumme mat der Entrée en vigueur vun der Verfassungsrevisioun a Kraaft.

Fir dës Unanimitéit hei soen ech Iech e ganz grouse Merci souwéi och fir déi gutt Zesummenaarbecht. Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Finanzministerin Yuriko Backes. D'Diskussioun ass domat ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8054. Den Text steet am Document parlementaire 8054⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8054 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir kommen elo zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 8054 ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmegeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Laurent Mosar), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydia Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Dan Biancalana), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

3. 7259 – Projet de loi portant modification :

1° du Code de procédure pénale en ce qui concerne la fouille de personnes ;

2° de la loi modifiée du 18 juillet 2018 sur la Police grand-ducale ;

3° de la loi modifiée du 19 février 1973 concernant la vente de substances médicamenteuses et la lutte contre la toxicomanie

Den zweete Punkt um Ordre du jour vun dëser Sitzung ass de Projet de loi 7259 iwwert d'Afëiere vun engem legale Kader am Fall vun Ennersichunge vu private Leit. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Charles Margue. Här Margue, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | Merci, Här President, fir d'Wuert. Léif Kolleeginnen a Kollegen, haut de Mëtteg hu mer e weidere Gesetzesprojet um Programm, wou et drëms geet, méi Kloeerheet um Terrain ze schafen, wéi ze agéieren ass, wann eng Persoun sech enger Fouille, also enger „Duerchsichung“ op Lëtzebuergeresch, muss ënnerwerfen, wann also muss kontrolléiert ginn, ob se net um oder esouguer am Kierper Beweiselementer verstoppt respektiv Objekter bei sech dréit, déi eng Gefor si fir d'Police an aner Persounen, dat am Kader vun der Festnam oder vun enger Sécherheetskroll.

Et ass eng komplex Matière, wou méi oder manner intensiv dru geschafft gouf, an dat zënter dem 13. Mäerz 2018, wéi de Justizminister Félix Braz de Projet deposéiert hat an de Staatsrot den éischten Avis den 13. November 2018 gemaach hat. D'Justizkommissioun huet sech eng éischte Kéier mam Projet befaasst de 16. Januar 2019, de Rapporteur genannt an hir Diskussioun déi Woch drop, den 23. Januar, weidergeféiert.

D'Regierung huet den 30. September 2020 Amendementer an der Kommissioun virgestallt. Den 18. a 24. November huet d'Kommissioun driwwer diskutéiert a weider Amendementer ugeholl. Et gouf en Avis complémentaire vum Staatsrot den 8. Dezember 2020, dee mer de 6. Oktober 2021 examinéiert hunn. E weideren Avis vum Staatsrot vum 5. Juli 2022 zu den Amendementer hu mer den 9. Oktober (veuillez lire: 19. Oktober) ënnert d'Lupp geholl an nach eemol Amendementer nogereecht. Den drëtten Avis complémentaire vum Staatsrot war dunn dee gudde, dee leschten, esoudass mer de 15. Dezember elo eis Aarbechte konnten ofschléissen an de Rapport unhuelen.

Dir gesitt, léif Kolleeginnen a Kollegen, un dësem Kalender, dass am Hannergrond munnech Diskussiounen gelaf sinn – an ech betounen et –, fir allen Acteuren hir Suergen an hir Besoinen ze héieren an ze considéieren an e rechtliche Kader ze schafen, deen et um Terrain erlaabt, operationell ze sinn an d'Dignitéit vun där Persoun, déi duerchsicht gëtt, ze respektéieren.

Et ass och e Gesetz, wat um Terrain gebraucht gëtt. Déi aktuell Dispositiounen zur „fouille de personnes“ an eise Gesetzestext bezéie sech zum gréissten Deel op d'Institutions pénitentiaires a fir d'Liewen ausserhalb vun de Prisongsmuere sinn déi aktuell Dispositiounen, déi am Code de procédure pénale festgehalen sinn, net prezis genuch, fir de Besoinen um Terrain nozekommen an engem Kader, deen d'Rechter vun den duerchsichte Persounen soll schützen.

Deen eenzege Gesetzestext, dee mer bis elo hunn, fir eng Fouille ze reegelen, ass de Paragraf 7 vum Artikel 39 aus dem Code de procédure pénale an deen trifft just zou an engem „In flagranti“: Flagrant délit, Flagrant crime.

Eng Duerchsichung ass natierlech ëmmer en Agrëff an d'Perséinlechkeetsrechter vun der Persoun, jee no Ëmstand ka se och entwürdigend sinn an dofir reegele mer mat dësem Gesetzestext d'Konditiounen, ënnert deenen eng Fouille kann duerchgefëiert ginn, wat genee gemaach dierf ginn a vu wem souwéi d'Rechter vun den duerchsichte Persounen.

De Staatsrot huet a sengen Avice ganz genee do-rober gekuckt a fir strikt Ausféierungskonditiounen plädéiert. Mir ënnerscheeden tëscht der Fouille simple, der Fouille intégrale an der Fouille intime.

D'Fouille simple: D'Persoun, ëm déi et geet, déi bleift ugedoen, Oftaaschte vum Kierper mat den Hänn oder engem elektronesche Gerät. An deem Fall ass d'Duerchsiche vum de perséinlechen Affäre méiglech, also alles, wat d'Persoun bei sech huet, kann ënnersicht ginn. Am Prinzip gëtt déi Duerchsichung gemaach vun enger Persoun vum selwechte Geschlecht, ausser et wier materiell net méiglech – dat ass awer d'Ausnam.

Eng Fouille intégrale, déi gëtt gemaach, wann d'Fouille simple net duergeet. D'Persoun muss sech deels oder ganz ausdoen, de Kierper gëtt visuell ënnersicht. De Mond an d'Ouere gi gekuckt, tëscht de Been an ënnert de Schëlleren. Den Agent, deen duerchsicht, muss vum selwechte Geschlecht sinn, an dat ouni Ausnam.

D'Fouille intime: Hei geet et ëm d'Kontroll vun de Kierperöffnungen, déi net ënnert d'Fouille intégrale falen. Si muss vum Untersuchungsrichter ordonnéiert a vum Procureur d'État autoriséiert ginn, respektiv vum Minister an deene Fäll, déi am Policegesetz virgesi sinn. Eng Fouille intime muss vum Dokter duerchgefëiert ginn a gëtt an der Praxis dacks mat Hëllef vu Röntge gemaach. Fir eng Fouille intime ze maachen, mussen „indices sérieux“ an engem Procès-verbal festgehalen ginn, fir déi Fouille ze rechtfertegen.

Mee wéi ass et da mat de Rechter vun de Betraffenen? D'Fouille muss am Respekt vun der Dignitéit geschéien an eng Erniddregung vun der duerchsichter Persoun muss absolutt vermidde ginn. Si soll och just esou laang dauere wéi absolutt noutwendeg an d'Fouille intégrale an intime mussen diskret gemaach ginn, dass also soss keen nokuckt, deen näischt mat der Fouille ze dinn huet. D'Ausdoe soll an zwou Etappe geschéien, eng Kéier den Uewerkierper, eng Kéier den Ënnerkierper, esoudass d'Persoun ni komplett plaké ass. Dëst hu mer an den Text opgeholl op Basis vun enger Recommandatioun vun der Mënscherechtskommissioun.

Eng Persoun, déi awer refuséiert duerchsicht ze ginn, muss am Viraus doriwwer informéiert ginn, dass gegebenefalls eng Contrainte physique agesat gëtt, dat heescht, dass se dozou ka gezwonge ginn.

Bei der Fouille intégrale an intime gëtt e Procès-verbal erstallt, wou drasteet, wien d'Fouille duerchgefëiert huet, wat fir Objete saiséiert gi sinn, ob d'Persoun da schlussendlech d'accord war mat der Fouille oder net a gegebenefalls, wa se refuséiert huet, de Procès-verbal ze ënnerschréien.

Wie sech enger Fouille intime widdersezt, muss mat enger Strof vun 250 bis 1.000 Euro Protokoll oder acht Deeg bis dräi Méint Prisong rechnen, sans préjudice des voies de recours.

Wie féiert déi Duerchsichungen aus? Dat kënne sinn, jee no Fall, Officiers de police judiciaire, assistéiert gegebenefalls vun Agenten vun der Police judiciaire, Agenten an Officiers de police administrative, Agenten vun der Douane an Akziseverwaltung – wa méiglech vum selwechte Geschlecht wéi déi duerchsichte Persoun am Fall vun der Fouille simple; Fouille intégrale: ëmmer dat selwecht Geschlecht. A wie mécht se am Fall vun enger Fouille intime? Ausschlisslech Dokteren.

Wéini ass eng Fouille, eng Duerchsichung, iwwerhaupt méiglech? Och dat reegele mer kloer. Mir hunn dräi Hypothesen, dräi Fäll, wou dat ka geschéien, déi am